

VECKOBLADET 38

UTGIVET AV VPK OCH KU I LUND UTKOMMER FREDAGAR

Bredgatan 28, 222 21 Lund Telefon: 046/13 82 13
Postgiro: 17 459 - 9. Pren. 30 kr/år

1979 5:e årg.

Fredagen den 19 oktober

VB-KOMMENTAR

Rösta nej!

Nu står en ny valkampanj inför dörren. Om ett halvår ska det svenska folket ta ställning i kärnkraftsfrågan. Det är ett avgörande val som kan komma att ha stor betydelse för vår framtid.

Uppgiften vi står inför är att skapa en massrörelse mot kärnkraftssamhället. Motståndarna är mäktiga och resursstarka. Men de är inte omöjliga att övervinna. Här i Lund har VPK visat att man kan nå tidigare oanade framgångar med aktivt basarbete, politisk fantasi, entusiasm och organisationsförmåga. Men nu gäller det inte 'bara' att få 13% av rösterna, nu är uppgiften att få majoriteten av det svenska folket att välja sida mot kärnkraften att ta ställning för en alternativ energipolitik. För att denna uppgift ska lyckas måste alla enskilda och organisationer som ställer upp på Nej-sidan satsa vad de har av krafter och inflytande på att stärka kärnkraftsmotståndet.

Arbetet i Folkkampanjen mot kärnkraft bör ha högsta prioritet för VPK:s medlemmar och sympatisörer. Ställ upp i Nej-kommittéerna! Bilda fler Nej-kommittéer: i bostadsområden, på skolor, arbetsplatser - överallt där det behövs.

Stoppa rivningen!

Det vackra 3-våningshuset på Fjelievägen 14 står fortfarande kvar. Det är dock på håret och ännu kan de som bor där inte andas ut. På byggnadsnämndens möte den 10 oktober bordlades ärendet och kommer förmodligen upp för avgörande vid nästa nämndmöte den 31.10. Ägaren till huset vill riva för att bygga fyra 2-vånings radhus.

De boende i huset har agerat kraftfullt inför hotet att deras hus ska rivas. Man har samlat in ca 300 namn på protestlistor,

dessutom har kringboende skickat in skrivelser till stadsarkitekten. Just detta kan bli avgörande för husets framtid. Stadsarkitekten har nämligen rätt att själv ta ställning till ägarens begäran om rivning, s.k. delegation. Det var denna delegationsrätt som utnyttjades när han tillstyrkte rivning av Solgårdarna. Enligt vad Veckobladet erfar sätts denna delegationsrätt ur spel om det har inkommit en enda skrivelse eller protestlista till stadsarkitektkontoret. Då måste ärendet upp i

byggnadsnämnden för politisk prövning. Detta visar hur viktiga opinionsyttringar kan vara.

Byggnadsnämnden

När ärendet var uppe i byggnadsnämnden förra veckan begärde VPK:s representant Eva Wigforss att en ny stadsplan skulle upprättas som skulle innebära rivningsförbud. Socialdemokraterna begärde bordläggning och så blev också enhälligt beslutat. Bordläggningen var förmodligen taktisk och innebär med all säkerhet att socialdemokraterna också går emot rivning. Eftersom borgarna gick med på bordläggning är de tveksamma, därför finns det hopp om att något/några av de borgerliga partierna också går emot rivning.

Varför rivning?

Om man ser till de yttre betingelserna är det helt ofattbart att det kan råda politisk tveksamhet. Att riva huset och bygga radhus hade varit helt förödande för miljön. Istället för som nu, ett luftigt vackert 3-våningshus, hade det blivit fyra fula och mörka radhus. Det befintliga huset har sex lägenheter och är nyligen upprustat till det yttre.

Men det hade ju förstås gett högsta möjliga profit för ägare och byggföretag. Därför förstår man att borgarna tvekar.

Daghemskön - krymper eller växer?

Vilket ska man lita på egentligen Lundabladet (s) eller Veckobladet (vpk)? Frågan ställdes på sin spets i tisdags när våra prenumeranter fick sitt försenade Veckoblad, med huvudrubrik på första sidan 'Daghemskön ökar' - och Arbetets Lundablad på sin första sida hävdade att 'Dagiskön krympte med 2/3'.

Veckobladets artikel var en genomgång av Lunds kommuns Barnomsorgsplan, där VB jämförde den planerade utbyggnaden för 1979 med den utbyggnad som verkligen blivit av. Vi kom fram till det chockerande resultatet att av 305 planerade platser hade bara 65 blivit byggda. Den logiska slutsatsen av detta (eftersom det ju föds betydligt fler barn än 65 per år i Lund) är: Daghemskön ökar.

Lundabladets artikel handlade om en enkät som gått ut till

alla föräldrar i daghemskön i Lund, där de tillfrågades om sitt behov av kommunal barntillsyn. Resultatet var de skrämmande siffrorna att 1.780 barn var i behov av kommunal barntillsyn. Denna siffra menade Lundabladet var en bagatell - bara en tredjedel av de 6.000 som enkäten skickats ut till. (Det är ungefär som argumentet att 12 kärnkraftverk är en oerhört måttfull utbyggnad jämfört med 50 kärnkraftverk).

Krisläge

1.780 barn i kö, jämfört med den nuvarande utbyggnadstakten, visar ju att daghemssituationen i Lund är krisartad. Tyvärr är också 1.780 en alltför låg siffra. För det första har man inte räknat barn under 7 månader. Men det är faktiskt bara en tidsfråga innan de också behöver daghemsp plats. Barn som är placerade hos kommunala

dagbarnvårdare har inte heller räknats med, trots att det är ett känt faktum att många föräldrar ser det som en andrahandslösning i väntan på daghemsp plats.

Dessutom är det bara knappt hälften av de föräldrar som fått enkäten som svarat på den. Det är nog så att många helt enkelt har gett upp, de inser att de aldrig kommer att få någon daghemsp plats, och struntar i att svara på papper från kommunen. I VB:s artikel uppgav vi det beräknade behovet till 2.650 daghemsp platser. Det är nog en rimligare siffra än Socialförvaltningens och Lundabladets.

Bättre nästa år?

I Lundabladet kunde man vidare läsa att 'redan nästa år får man 329 nya platser i sex nya barnstugor'. Flera av dessa skulle egent-

ligen ha byggts i år, men har blivit försenade. Det låter ju rätt bra, särskilt som det bara står 150 daghemsp platser upptagna i Barnomsorgsplanen för 1980. Men lägger man ihop åren 79 och 80 blir resultatet ett annat: 65 plus 329 = 394, 305 plus 150 = 455. Dvs även om man hinner bygga färdigt det man tänkt sig, så ligger man ändå en bra bit under sina egna planer för de två åren.

En verkligen avslöjande uppgift som kom fram i Lundabladsartikeln var att daghemskön, som enligt officiella beräkningar nu alltså är på 1.780 barn, år 1973, enligt liknande officiella beräkningar, var på 1.308 barn. På sex år har alltså kön ökat med nästan 500 barn! Detta är nog den siffra som ger den mest rättvisa bilden av borgarnas barnomsorgspolitik.

I en aktuell fråga

Hur väl minns jag inte kyrkofullmäktigevalen förr i världen! Tidigt i ottan blev vi väckta. Sen stuvades hela familjen ner i den varma släden, och så bar det av i galopp. Utanför Allhelgonakyrkan hände det att vi fick vänta på rött ljus, och då svor far så att blå lägar blandade sej med den vita andedräkten. Han var lite hetsig av sej, far.

Blandar jag ihop det med julot-tan? I alla fall var det stämmingsfullt med all religionen förr i världen. Inne bara en massa materialism som nu. Och så fanns det så många sorters religiösa, kristna och ufologer och såna som trodde på månens faser och därför satte sina barn i en särskild skola ute i Hardeberga. Aktivast var ufologerna, fast också bland dem fanns det flera olika sorter. Fundamentalisterna trodde på små gröna gubbar, men de föraktades lite av de mer utbildade ufologerna som sa att Ufo var en sorts inre verklighet. Inte för att jag begrep det, men högtidligt lät det. Och alla dessa debatter! Jag minns en kväll på Träffpunkt Marx när rubriken var: Kan ufologi och marxism förenas? Gamle biskop Hagberg - ja, det var innan han blev biskop - slog huvudet på spiken när han sa: »Det är klart att man inte kan vara både marxist och ufolog. Det går ju bara inte ihop. Däremot kan man mycket väl vara både VPK-are och ufolog. I partiet är vi inte så jäkla noga.»

Men det var ju kyrkan det gällde. Det fanns så många kristna förr, åtta miljoner bara här i landet. Fast då var kyrkoskatten inbakad i fackföreningsavgiften och man fick reservera sej särskilt uppe på expeditionen om man inte ville vara med. Eller förväxlar jag med socialdemokraterna? Ja, det är inte lätt att minnas så här långt efteråt.

Partiet ställde förstås upp i kyrkovalen. Gamle talman Kallös - ja, det var innan han blev talman, alltså före revolutionen, brukade fara omkring med en stor svart högtalarbil och uppmana folk att rösta. »Röstar ni inte rätt kommer ni att störtas i det brinnande Gehenna», som han sa på sitt vanliga, stillsamma sätt. Och vilken förtädd stämning det var på valvakan medan vi väntade på resultatet, och vilket jubel det blev när segerbudskapet kom. Fast de hade räknat fel, och då tröstade vi oss med att arbetet utanför kyrkofullmäktige på något sätt var det viktigaste.

Nog för att gamle professor Edgerton - vad han nu kan ha varit på den tiden - knotade när Veckobladet började införa predikoturer och horoskop, men allt för religionsfriheten som majoriteten sa. Och de gamla fina traditionerna höll vi styvt på. »Det skadar inte att helgardera sej», som far brukade säga när han ställde ut julgröten åt marsmännen.

Efter valet: Att börja göra politik

Lennart Löfving tar i VB nr 36 upp ett intressant tema i valdebatten. Står VPK inför ett kvalitativt nytt skede efter valframgången? Han konstaterar att människor börjar vända sig till honom som VPK-are och undra vad som partiet konkret kan tänkas göra åt t ex byggande av p-platser, priser i bowlinghallen eller andra människorna näraliggande ting.

Jag menar att Lennarts ansats är riktig. VPK Lund står inför något nytt, nämligen att, inte som tidigare bra prata om vad man vill göra, utan att nu börja göra politik, dvs åstadkomma något konkret för alla de människor som röstat på VPK. Vilka möjligheter har då VPK att göra detta via ett ökat parlamentariskt inflytande i Lund?

Meningen med att ställa upp i ett parlamentariskt val kan bara vara att skaffa sig parlamentariskt inflytande och därmed politisk makt. Uppnås inte detta är valet ett misslyckande, oberoende ökat eller minskat antal röster. Visserligen kan val användas i propagandistiskt syfte för att få partiet att synas, men propaganda ger aldrig några resultat i konkret politik och är därmed av begränsat värde. Människor tar nämligen inte ställning till propaganda (teori) utan till konkreta förändringar (praktik).

Att göra politik

VPK Lund har inte lyckats att i detta val nå ett vidgat parlamentariskt inflytande och därmed är framgången i antalet röster reellt sett en pseudoframgång, såvida den inte används till något annat (ökar medlemsrekrytering, större partianslag, fler sålda tidningar eller mer utdelad propaganda i folks brevlådor). Men vilka möjligheter har då VPK Lund att göra politik från den kommunalpolitiska scenen? Låt oss titta på ett tänkt läge med ett eller två mandats övervikt för VPK och SAP.

Borgarna sitter på pengarna . . .

För det första hade VPK Lund då varit begränsat av att kompromissa med SAP. Till skillnad från VPK har SAP oftast möjligheter

att göra upp med något annat parti och har därmed en klar fördel vid eventuella förhandlingar.

Många av VPKs krav mynnar ut i att kommunen skall åstadkomma saker som kostar pengar och att dessa skall fås från staten. Nu lär inte staten kunna åstadkomma så mycket pengar till kommunerna med tanke på det budgetunderskott borgarna lyckats ställa till med. Även här blir det svårigheter.

. . . på tjänstemännen . . .

En tredje sak är den kommunala förvaltnings makt. Tjänstemännen både förbereder alla ärenden och har sedan att tillämpa besluten i praktiken. Att åstadkomma progressiva, till socialism syftande förändringar med en till stora delar borgerlig, ointresserad eller rentav motvillig tjänstemannakar kan ha sina problem.

. . . och på lagarna . . .

Den övervägande delen av en kommuns handlande är dessutom omgärdat av våra kommunallagar och förordningar. Nästan 80 % av den kommunala verksamheten är älgad av staten. Visserligen finns det möjligheter till enskilda avvikelser mellan olika kommuner i tillämpningarna, men alla kommunala beslut är dessutom överklagbara och länsstyrelserna kan gå in och röra i det mesta som en kommun beslutar.

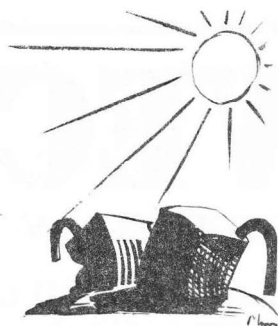
Det finns alltså mycket snäva ekonomiska och politiska ramar för kommunalpolitiken i Sverige. Av alla VPK Lunds fina och goda krav kunde det »bitt en tumme».

Se upp med illusionspolitik

Det hade kunnat bli en rejäl baksmälla för VPK Lund och ofantliga problem för VPK-arna i kommunalpolitiken att gå ut och förklara varför det ena och andra inte gick att genomföra. Och en sådan politik är VPK Lund inte klart för och framför allt inte dess sympatisörer och väljare.

Låt oss alltså inte förblindas av röstframgången utan i stället se vad denna kan användas till när den nu inte har gett någon politisk makt. Och under den kommande treårsperioden ställa om oss från att tala om politik till att söka göra politik.

Bo Rothstein

Veckobladet kommer naturligtvis också att delta i kampen mot kärnkraftssamhället. Vi kommer att fortllöpande informera om Folkkampanjens arbete under ovanstående vinjett. Vi börjar med att publicera kontaktpersoner för de lokala Nej-kommittéerna i Lund:

- Centrum sydväst: Gunnel Sjöberg, tel 11 88 72
- Centrum sydöst: Ulf Cedervall, tel 13 84 60
- Centrum norr: Olle Leissner och Karin Nilén tel 13 85 79
- Norra läsåden väst: Anna Hallberg, tel 15 14 44
- Norra läsåden öst: Kerstin Engman, tel 12 76 18
- Väster Klosterhusen: Daniel Huledal, tel 11 57 91
- Pilelyckan: Klas Fransson, tel 14 14 95
- Vildanden: Katrin Karlsson, tel 14 36 11
- Nöbblöv: Gunnar Widegård, tel 13 45 70
- Klostergården: Gerd Hackberg, tel 12 62 93
- Nilstorp: Göran Eriksson, tel 13 07 86
- Östra Torn: Britt-Kristin Arnesson tel 12 05 41
- Tuna: Martin Kornhall tel 123944
- Kävlinge: Eva Ottengren, tel 73 47 49
- Stampelyckan: Björn Rosdal, tel 12 52 14 samt
- TCO-medlemmar mot atomkraft: Ann Schlyter, tel 14 75 05
- VPK Lunds energi- och miljöpolitiska utskott: Ulf Lundvall, tel 13 94 66 eller 14 97 75 och Ulla Henriksson tel 14 44 57

TRÄFFPUNKT MARX: Öppet hus lörd 20/10 från kl.19. Bredg. 28. Boel Berner talar om Kina (obs ändring av programmet).
BLÅSORKESTERN: Lörd 20/10 rep. på Palaestra. Nr 27, 28 samt ur 'Tyska häftet' sid 8, 12 o 15. Kl. 12.45 avfärd från Bredg.28 till Pärp för spelning i befolkningens protestdemonstration mot giftlagret.

ORTIGA: musikgrupp direkt från Chile. Onsd 24/10 kl.19 Svane-skolan. Stöd kampen i Chile.

STÖDKOMMITTEN för Nicaraguas folk appellmöte 20/10 kl 10-13 på Märtenstorget.

APPELLMÖTE mot SAS flygningar till Johannesburg, Sydafrika, i Malmö utanför SAS-kontoret lörd. 20/10 kl. 10.

LINDIWE MABUZA från ANC berättar om befrielsekampen i Sydafrika S:t Hansgården Fälads-torget torsd. 25/10 kl. 19.

Redaktionsutskott

För nr 38: Jan Hindersson, Monica Nymark och Bo Rothstein. För nr 39: Eva Almqvist, Ingrid André och Bo Rothstein.

Inför valet -82

Nils Gustavsson (s) har tänkt till. Vi citerar ur Lundabladet 12.10:

- Vi gjorde ett bra riksdagsmannaval i Lund säger Nils Gustavsson. I valrörelsen affischerade vi lokalt med Lennart Pettersson på en affisch. Kanske bidrog den affiseringen till resultatet?
- Möjligen kan vpk:s framgångar i Lundavalet på samma sätt förklaras med deras omfattande lokala affisivering.
- I varje fall, säger Nils Gustavsson tycker jag att uppslaget kan vara värt att pröva inför nästa valrörelse.

